C/2024/6812

29.11.2024

NÕUKOGU SOOVITUS,

21. oktoober 2024,

mis käsitleb Saksamaa majandus-, eelarve-, tööhõive- ja struktuuripoliitikat

(C/2024/6812)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2024. aasta määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1466/97, [1] eriti selle artikli 3 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. novembri 2011. aasta määrust (EL) nr 1176/2011 makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamise ja korrigeerimise kohta, [2] eriti selle artikli 6 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitust,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/241, [3] millega loodi taaste- ja vastupidavusrahastu (edaspidi „rahastu“), jõustus 19. veebruaril 2021. Rahastust antakse liikmesriikidele rahalist toetust reformide ja investeeringute elluviimiseks ning sellega kaasneb liidu rahastatav fiskaalne impulss. Kooskõlas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta prioriteetidega aitab rahastu saavutada majanduslikku ja sotsiaalset taastumist ning rakendada kestlikke reforme ja investeeringuid, eelkõige reforme ja investeeringuid, et edendada rohe- ja digipööret ning muuta liikmesriikide majandus vastupidavamaks. Samuti aitab see tugevdada riigi rahandust ning hoogustada majanduskasvu ja töökohtade loomist keskpikas ja pikas perspektiivis, parandada territoriaalset ühtekuuluvust liidus ja toetada Euroopa sotsiaalõiguste samba jätkuvat rakendamist.

(2) 27. veebruaril 2023. aastal vastu võetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2023/435 [4] (edaspidi „REPowerEU määrus“) eesmärk on järk-järgult kaotada liidu sõltuvus Venemaa fossiilkütuste impordist. See aitaks saavutada energiajulgeoleku ja mitmekesistada liidu energiavarustust ning suurendada samal ajal taastuvate energiaallikate kasutuselevõttu, energiasalvestusvõimsust ja energiatõhusust.

(1) ELT L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
(2) ELT L 306, 23.11.2011, lk 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
(4) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. veebruari 2023. aasta määrus (EL) 2023/435, millega muudetakse määrust (EL) 2021/241 riiklike taaste- ja vastupidavuskavade REPowerEU peatükkide osas ning määrusi (EL) nr 1303/2013, (EL) 2021/1060 ja (EL) 2021/1755 ning direktiivi 2003/87/EÜ (ELT L 63, 28.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisjon avaldas 16. märtsil 2023 teatise „ELi pikaajaline konkurentsivõime: pilk 2030. aasta järgsesse aega“, et anda teavet poliitiliste otsuste tegemiseks ja luua raamtingimused majanduskasvu hoogustamiseks. Teatises käsitletakse konkurentsivõimet üheksa vastastikku tugevdava teguri kaudu. Nende tegurite hulka kuuluvad muu hulgas juurdepääs erakapitalile, teadusuuringud ja innovatsioon, haridus ja oskused ning toimiv ühtne turg, mis on esmatähtsad poliitikaprioriteedid reformide ja investeeringute elluviimiseks, et käsitleda praeguseid tootlikkusega seotud probleeme ning suurendada liidu ja selle liikmesriikide pikaajalist konkurentsivõimet. Komisjon avaldas 14. veebruaril 2024 teatise „Ühtse turu ja konkurentsivõime 2024. aasta aruanne“. Kõnealuses teatises on üksikasjalikult kirjeldatud Euroopa ühtse turu tugevaid külgi ja probleeme konkurentsivõime alal ning kajastatud aasta jooksul toimunud muutusi, tuginedes eespool nimetatud üheksale konkurentsivõimet edendavale tegurile.

(4) Komisjon võttis 21. novembril 2023 vastu 2024. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, mis tähistas majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2024) algust. Euroopa Ülemkogu kinnitas 22. märtsil 2024 2024. aasta kohta iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteedid, mille keskmes on konkurentsivõimelise kestlikkuse neli mõõdet. Komisjon võttis 21. novembril 2023 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu ka 2024. aasta häiremehhanismi aruande, milles nimetati Saksamaad ühe liikmesriigina, kus võib esineda tasakaalustamatus või kus võib esineda oht selle tekkimiseks ja kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka arvamuse Saksamaa 2024. aasta eelarvekava kohta. Samuti võttis komisjon vastu soovituse euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovituse kohta ning ettepaneku 2024. aasta ühise tööhõivearuande kohta, milles analüüsitakse tööhõivesuuniste ja Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist. Nõukogu võttis 12. aprillil 2024 vastu soovituse euroala majanduspoliitika kohta ([5]) (edaspidi „2024. aasta euroala käsitlev soovitus“) ja 11. märtsil 2024 ühise tööhõivearuande.

(5) 30. aprillil 2024 jõustus liidu uus majanduse juhtimise raamistik. Raamistik hõlmab uut määrust (EL) 2024/1263 majanduspoliitika tulemusliku koordineerimise ja mitmepoolse eelarvejärelevalve kohta, muudetud nõukogu määrust (EÜ) nr 1467/97 ([6]) ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta ning muudetud nõukogu direktiivi 2011/85/EL ([7]) liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta. Uue majanduse juhtimise raamistiku eesmärk on edendada reformide ja investeeringute kaudu usaldusväärset ja jätkusuutlikku riigi rahandust, kestlikku ja kaasavat majanduskasvu ning vastupanuvõimet ning vältida valitsemissektori ülemäärast eelarvepuudujääki. Uue majanduse juhtimise raamistikuga edendatakse ka riikide isevastutust ja keskendutakse rohkem keskpikale perspektiivile koos nõuete tõhusama ja sidusama täitmise tagamisega. Iga liikmesriik peab esitama nõukogule ja komisjonile riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Riiklikud keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavad sisaldavad liikmesriigi eelarve-, reformi- ja investeerimiskohustusi ning hõlmavad riigisisese seadusandliku tsükli pikkusest sõltuvalt nelja- või viieaastast planeerimisperioodi. Riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades esitatud netokulude ([8]) kava peab olema kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 nõuetega, sealhulgas nõudega hoida valitsemissektori võlg usutavas langustrendis või viia see usutavasse langustrendi kohandamisperioodi lõpuks või hoida see mõistlikul tasemel allpool 60 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) ning viia valitsemissektori eelarve puudujääk keskpika perioodi jooksul alla aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst ja/või hoida see allpool kõnealust kontrollväärtust. Kohandamisperioodi võib pikendada kuni kolme aasta võrra, kui liikmesriik võtab kohustuse teha asjakohased reformid ja investeeringud vastavalt määruses (EL) 2024/1263 sätestatud kriteeriumidele. Selleks et toetada kõnealuste riiklike keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavade koostamist, avaldas komisjon 21. juunil 2024 suunised teabe kohta, mille liikmesriigid peavad esitama oma riiklikes keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikavades ning iga-aastastes eduaruannetes. Kooskõlas määruse (EL) 2024/1263 artiklitega 5 ja 36 edastas komisjon liikmesriikidele kohaldataval juhul võrdlustrajektoorid ja tehnilise teabe. Liikmesriigid peavad esitama oma riikliku keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava 20. septembriks 2024, välja arvatud juhul, kui liikmesriik ja komisjon lepivad kokku tähtaja pikendamises mõistliku aja võrra. Kooskõlas oma riigisisese õigusraamistikuga võivad liikmesriigid arutada oma keskpika perioodi kavade

([5]) Nõukogu 12. aprilli 2024. aasta soovitus euroala majanduspoliitika kohta (ELT C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1467/97 ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Nõukogu 8. novembri 2011. aasta direktiiv 2011/85/EL liikmesriikide eelarveraamistiku nõuete kohta (ELT L 306, 23.11.2011, lk 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Netokulu, nagu on määratletud määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktis 2. Netokulu – valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud i) intressikulud, ii) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, iii) liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, iv) riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, v) töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning vi) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

projekte oma parlamentidega, paluda sõltumatutel eelarveasutustel esitada arvamuse ning konsulteerida sotsiaalpartnerite ja muude riiklike sidusrühmadega.

(6) 2024. aastal jätkub majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta areng kooskõlas rahastu rakendamisega. Taaste- ja vastupidavuskavade täielik rakendamine on jätkuvalt oluline Euroopa poolaasta poliitiliste prioriteetide elluviimiseks, kuna kavad aitavad tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on viimastel aastatel esitatud asjakohastes riigipõhistes soovitustes esile toodud. 2019., 2020., 2022. ja 2023. aasta riigipõhised soovitused on jätkuvalt sama asjakohased taaste- ja vastupidavuskavade puhul, mis on läbi vaadatud või mida on ajakohastatud või muudetud vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklitele 14, 18 ja 21.

(7) Saksamaa esitas 28. aprillil 2021 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 1 komisjonile oma riikliku taaste- ja vastupidavuskava. Komisjon hindas määruse (EL) 2021/241 artikli 19 kohaselt taaste- ja vastupidavuskava asjakohasust, tulemuslikkust, tõhusust ja sidusust kooskõlas kõnealuse määruse V lisas esitatud hindamissuunistega. Nõukogu võttis 13. juulil 2021 vastu Saksamaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnangu heakskiitmist käsitleva rakendusotsuse ([9]), mida muudeti 8. detsembril 2023 vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 18 lõikele 2, et ajakohastada tagastamatu rahalise toetuse maksimaalset summat ([10]). Osamaksete tegemine sõltub määruse (EL) 2021/241 artikli 24 lõike 5 kohaselt tehtud komisjoni otsusest selle kohta, et Saksamaa on rahuldavalt täitnud nõukogu rakendusotsuses sätestatud asjakohased eesmärgid ja sihid. Rahuldav täitmine eeldab, et varem saavutatud eesmärke ja sihte ei ole tagasi pööratud.

(8) Saksamaa esitas 17. aprillil 2024 oma 2024. aasta riikliku reformikava ja 24. aprillil 2024 oma 2024. aasta stabiilsusprogrammi kooskõlas nõukogu määruse (EÜ) nr 1466/97 ([11]) artikli 4 lõikega 1. Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artiklile 27 kajastab 2024. aasta riiklik reformikava ka Saksamaa kaks korda aastas esitatavat aruannet taaste- ja vastupidavuskava täitmisel tehtud edusammude kohta.

(9) Komisjon avaldas 19. juunil 2024 Saksamaa kohta 2024. aasta riigiaruande. Selles hinnati Saksamaa edusamme nõukogu poolt aastatel 2019–2023 vastu võetud asjaomaste riigipõhiste soovituste järgimisel ning tehti kokkuvõte sellest, kuidas Saksamaa on taaste- ja vastupidavuskava rakendanud. Selle analüüsi põhjal tehti riigiaruandes kindlaks puudused seoses probleemidega, mida taaste- ja vastupidavuskavas ei käsitleta või käsitletakse ainult osaliselt, ning uute ja esilekerkivate probleemidega. Samuti hinnati Saksamaa edusamme Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel ning liidu peamiste tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise eesmärkide ning ÜRO kestliku arengu eesmärkide saavutamisel.

(10) Komisjon tegi määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 5 alusel Saksamaa kohta põhjaliku analüüsi. Peamised järeldused, milleni komisjoni töötajad jõudsid oma hinnangus Saksamaa makromajandusliku haavatavuse kohta kõnealuse määruse kohaldamisel, avaldati 2024. aasta aprillis. Komisjon jõudis 19. juunil 2024 järeldusele, et Saksamaal esineb makromajanduslik tasakaalustamatus. Eelkõige seisab Saksamaa silmitsi haavatavusega, mis on seotud suure jooksevkonto ülejäägiga. See haavatavus on endiselt asjakohane, olenemata suure jooksevkonto ülejäägi mõningasest vähenemisest viimastel aastatel, sest püsib nõrga sisenõudluse ja tagasihoidlike investeeringute probleem, millel on piiriülene tähtsus, ning poliitikameetmed on samas olnud piiratud. Madalamate energiahindade, nõrga sisenõudluse ja loiu maailmamajanduse tõttu suurenes jooksevkonto ülejääk 4,2 %-lt SKPst 2022. aastal 5,9 %-le SKPst 2023. aastal. Prognooside kohaselt suureneb see sel ja järgmisel aastal mõnevõrra veelgi, jäädes samas tublisti allapoole pandeemiaeelset taset. Arvestades Saksamaa majanduse suurust ja kaubandusintegratsiooni euroalaga, on sellel piiriülene tähtsus. Eluasemehindade langus on märkimisväärselt vähendanud eluasemehindade ülehinnatust, avaldades seni finantssüsteemile piiratud mõju, kuid ärikinnisvara tuleb jätkuvalt jälgida. Eluasemeinvesteeringute vähenemine võib taas viia hinnasurveni ja sellest tuleneva ülehindamise ohuni lähitulevikus. Edaspidi on oodata kulupõhise konkurentsivõime mõningast halvenemist ning leibkondade ostujõud hakkab koos reaalpalga prognoositud kasvuga vähehaaval taastuma. Erasektori investeeringute taastumine võtab aega ja komisjoni prognoosi kohaselt vähendab eelarve konsolideerimine eeldatavasti sisenõudlust ning võib mõjutada avaliku sektori

([9]) ST 10158/21 INIT; ST 10158/21 ADD 1.

([10]) Nõukogu 8. detsembri 2023. aasta rakendusotsus, millega muudetakse 13. juuli 2021. aasta rakendusotsust, millega kiidetakse heaks Saksamaa taaste- ja vastupidavuskavale antud hinnang (ST 15572/23 INIT).

([11]) Nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrus (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta (EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

investeeringuid. Üldine haavatavus seoses märkimisväärse säästude ja investeeringute lõhega ei ole põhimõtteliselt muutunud: investeerimisvajadused on aastate jooksul suurenenud, peamiselt seoses avaliku sektori investeeringutega piirkondlikul tasandil ja ettevõtete investeeringutega üldiselt, mis toetaks majanduskasvu tulevikus. Kuigi valitsus on võtnud mõningaid meetmeid investeeringute toetamiseks ning Saksamaa taaste- ja vastupidavuskava sisaldab olulisi meetmeid investeeringute edendamiseks, ei ole poliitikameetmete ulatus seni viinud märkimisväärsete edusammudeni ega ole olnud piisav üldise era- ja avaliku sektori investeeringute suurendamise probleemi käsitlemiseks.

(11) Vastavalt Eurostati kinnitatud andmetele oli Saksamaa valitsemissektori eelarve puudujääk 2023. aastal 2,5 % SKPst, nagu ka 2022. aastal, samas kui valitsemissektori võlg vähenes 66,1 %-lt SKPst 2022. aasta lõpus 63,6 %-le SKPst 2023. aasta lõpus.

(12) Nõukogu soovitas 12. juulil 2022 ([12]) Saksamaal võtta meetmeid, tagamaks 2023. aastal, et riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv on kooskõlas üldiselt neutraalse eelarvepoliitikaga ([13]), võttes arvesse jätkuvat ajutist ja sihipärast toetust leibkondadele ja ettevõtetele, kes on energiahindade tõusu suhtes kõige haavatavamad, ja Ukrainast põgenevatele inimestele. Saksamaal soovitati olla valmis kohandama jooksvaid kulutusi vastavalt muutuvale olukorrale. Samuti soovitati Saksamaal suurendada avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, võttes arvesse algatust „REPowerEU“, sealhulgas kasutades rahastut ning muid liidu vahendeid. Komisjoni hinnangul oli eelarvepoliitika 2023. aastal pärssiv ([14]) (0,3 % SKPst). Riiklikult rahastatavate esmaste jooksvate kulude kasv (ilma kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmeteta) andis 2023. aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,5 % SKPst ja oli kooskõlas nõukogu 12. juulil 2022. aasta soovitusega. Rahastu toetustest ja muudest liidu vahenditest rahastatud kulud moodustasid 2023. aastal 0,2 % SKPst. Riiklikult rahastatavad investeeringud moodustasid 2023. aastal 2,6 % SKPst, mis on 0,1 protsendipunkti võrra rohkem kui 2022. aastal. Saksamaa rahastas täiendavaid investeeringuid rahastust ning muudest liidu vahenditest. Saksamaa rahastas avaliku sektori investeeringuid rohe- ja digipöördesse ning energiajulgeolekusse, nt hoonete energiatõhusaks renoveerimine, elektriautode laadimistaristu parandamine ja koolide varustamine digiajastule vastavaks. Neid avaliku sektori investeeringuid rahastatakse osaliselt rahastust ja muudest liidu vahenditest.

(13) 2024. aasta stabiilsusprogrammi eelarveprognooside aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 0,2 % ja 2025. aastal 1,0 %. Valitsemissektori eelarvepuudujääk peaks 2024. aastal vähenema 1¾ %-le SKPst ja olema 2025. aastal 1 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks suurenema 64 %-le ja seejärel 2025. aasta lõpuks vähenema 63¼ %-le. Pärast 2025. aastat peaks valitsemissektori eelarvepuudujääk suurenema 1¼ %-le SKPst 2026. aastal ja 1½ %-le SKPst 2027. aastal ning vähenema 1 %-le SKPst 2028. aastal. Seega jääb valitsemissektori eelarvepositsioon programmiperioodi jooksul prognooside kohaselt alla aluslepingus sätestatud eelarvepuudujäägi kontrollväärtust 3 % SKPst. Seevastu valitsemissektori võla suhe SKPsse väheneb prognoosi kohaselt pärast 2025. aastat järk-järgult, jõudes 2026. aastal 63¼ %ni, 2027. aastal 63 %ni ja 2028. aastal 62 %ni SKPst.

(14) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt kasvab reaalne SKP 2024. aastal 0,1 % ja 2025. aastal 1,0 % ning tarbijahindade harmoneeritud indeksiga (THHI) mõõdetud inflatsioon on 2024. aastal 2,4 % ja 2025. aastal 2,0 %.

(15) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on valitsemissektori eelarve puudujääk 2024. aastal 1,6 % SKPst, samas kui valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks 2024. aasta lõpuks vähenema 62,9 %-le. Eelarvepuudujäägi vähenemine 2024. aastal kajastab peamiselt erakorraliste energiatoetusmeetmete järkjärgulist kaotamist, millel on sarnane mõju valitsemissektori võla suhtele SKPsse. Komisjoni prognooside kohaselt on eelarvepoliitika 2024. aastal pärssiv (0,8 % SKPst).

([12]) Nõukogu 12. juuli 2022. aasta soovitus, milles käsitletakse Saksamaa 2022. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2022. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 334, 1.9.2022, lk 35).

([13]) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt on Saksamaa keskpika perioodi potentsiaalne SKP kasv, mida kasutatakse eelarvepoliitika mõõtmiseks, 2023. aastal nominaalväärtuses 7,5 %, tuginedes kümne aasta keskmisele potentsiaalsele reaalkasvu määrale ja 2023. aasta SKP deflaatorile.

([14]) Eelarvepoliitiline hoiak on määratletud kui valitsemissektori eelarvepositsiooni aastase muutuse näitaja. Selle eesmärk on hinnata nii riiklikult kui ka liidu eelarvest rahastatavast eelarvepoliitikast tulenevat majanduslikku impulssi. Eelarvepoliitikat mõõdetakse vahena i) keskpika perioodi potentsiaalse majanduskasvu ja ii) esmaste kulude muutuse vahel, millest on maha arvatud kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed (välja arvatud COVID-19 kriisiga seotud ajutised erakorralised meetmed) ning mis hõlmab rahastu tagastamatu toetuse ja muude liidu vahenditega rahastatavaid kulusid.

(16) Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt rahastatakse 2024. aastal rahastu tagastamatust toetusest kulusid mahus 0,1 % SKPst (sarnaselt 2023. aastaga). Rahastu toetustest rahastatavad kulutused võimaldavad teha kvaliteetseid investeeringuid ja viia ellu tootlikkust suurendavaid reforme, ilma et see mõjutaks otseselt Saksamaa valitsemissektori eelarvepositsiooni ja võlga.

(17) Nõukogu soovitas 14. juulil 2023 ([15]) Saksamaal järgida konservatiivset eelarvepoliitikat, eelkõige piirates riiklikult rahastatavate esmaste netokulude ([16]) nominaalset kasvu 2024. aastal kuni 2,5 %ni. Liikmesriikidel paluti 2023. aasta eelarve täitmisel ja 2024. aasta eelarvekava koostamisel võtta arvesse, et komisjon teeb 2023. aasta eelarve täitmise andmete põhjal nõukogule ettepaneku algatada ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlused. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid Saksamaa riiklikult rahastatavad esmased netokulud suurenema 2024. aastal 2,6 %, mis on üle soovitatud maksimaalse kasvumäära. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis esitatud 2024. aasta netokulude kasvumäära mõjutab siiski asjaolu, et ühistranspordiüksused liigitati 2023. aastal ümber valitsemissektorisse ([17]), mis tõi kaasa aegrea katkestuse. Ilma selle ümberliigitamise mõjuta suureneksid riiklikult rahastatavad esmased netokulud 2024. aastal 2,4 %, mis jääb alla soovitatud maksimaalse kasvumäära. See on kooskõlas nõukogu soovitusega.

(18) Lisaks soovitas nõukogu Saksamaal võtta meetmeid, et võimalikult kiiresti 2023. ja 2024. aastal kaotada kehtivad erakorralised energiatoetusmeetmed ning kasutada sellest tulenevat kokkuhoidu valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks. Nõukogu soovitas, et kui energiahindade uue tõusu tõttu on vaja uusi või jätkuvaid toetusmeetmeid, tuleb Saksamaal tagada, et sellised toetusmeetmed on suunatud haavatavate leibkondade ja ettevõtete kaitsmisele, on eelarve seisukohast vastuvõetava maksumusega ning säilitavad stiimulid energiasäästuks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaks erakorralistest energiatoetusmeetmetest tulenev eelarve netokulu ([18]) olema 2023. aastal 1,2 % SKPst ning 2024. aastal 0,1 % ja 2025. aastal 0,0 % SKPst. Eelkõige eeldatakse, et 2024. aastal jääb kehtima gaasi vähendatud käibemaksumäär, ehkki selle mõju on väike. Kui selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid kasutataks nõukogu soovituse kohaselt valitsemissektori eelarve puudujäägi vähendamiseks, tooks see kõnealuse prognoosi kohaselt 2024. aastal kaasa eelarvekohanduse 1,1 % SKPst, samas kui riiklikult rahastatavad esmased netokulud ([19]) annavad asjaomasel aastal eelarvepoliitikasse pärssiva panuse 0,8 % SKPst. Erakorralised energiatoetusmeetmed 2023. ja 2024. aastal kaotati, mis on kooskõlas nõukogu soovitusega. Siiski prognoositakse, et selle tulemusena kokku hoitavaid vahendeid ei kasutata täielikult valitsemissektori eelarvepuudujäägi vähendamiseks. See ei pruugi olla nõukogu soovitusega kooskõlas.

(19) Lisaks soovitas nõukogu Saksamaal säilitada riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud ning tagada rahastust antavate toetuste ja muude liidu vahendite tulemuslik kasutuselevõtt, eelkõige rohe- ja digipöörde edendamiseks. Komisjoni 2024. aasta kevadprognoosi kohaselt peaksid riiklikult rahastatavad avaliku sektori investeeringud suurenema 2,6 %-lt SKPst 2023. aastal 2,7 %-le SKPst 2024. aastal. See on kooskõlas nõukogu soovitusega. Samal ajal prognoositakse, et liidu vahenditest, sealhulgas rahastu toetustest, rahastatavad avaliku sektori kulud jäävad 2024. aastal samale tasemele (0,2 % SKPst).

(20) Prognoosi koostamise ajal teada olevate poliitikameetmete põhjal ja eeldusel, et poliitikat ei muudeta, hinnatakse komisjoni 2024. aasta kevadprognoosis, et valitsemissektori eelarve puudujääk on 2025. aastal 1,2 % SKPst. Valitsemissektori võla suhe SKPsse peaks vähenema 2025. aasta lõpuks 62,2 %-le. Eelarvepuudujäägi ja võla suhte SKPsse vähenemine 2025. aastal kajastab peamiselt SKP kasvu eeldatavat taastumist.

([15]) Nõukogu 14. juuli 2023. aasta soovitus, milles käsitletakse Saksamaa 2023. aasta riiklikku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Saksamaa 2023. aasta stabiilsusprogrammi kohta (ELT C 312, 1.9.2023, lk 38).

([16]) Esmased netokulud on määratletud kui riiklikult rahastatavad kulud, millest on maha arvatud i) kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, ii) intressikulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ning iv) ühekordsed ja muud ajutised meetmed.

([17]) Ümberliigitamise mõju kajastub kulude kasvu näitajas, kuid sellel on valitsemissektori eelarvepuudujäägile tulude samalaadse suurenemise tõttu tühine mõju.

([18]) See arv esindab kõnealuste meetmete aastaseid eelarvekulusid, sealhulgas tulusid ja kulusid, millest on vajaduse korral maha arvatud energiatarnijate juhusliku kasumi maksustamisest saadud tulud.

([19]) Seda panust mõõdetakse valitsemissektori esmaste kulude (millest on välja jäetud i) kaalutlusõigusel põhinevate tulumeetmetega kaasnev täiendav eelarvemõju, ii) ühekordsed kulud, iii) tsüklilise töötuse kulud ja iv) rahastu tagastamatute toetuste ja muude liidu vahenditega rahastatavad kulud) muutusena keskpika perioodi (kümne aasta) keskmise potentsiaalse nominaalse SKP kasvumäära suhtes ja väljendatakse suhtena nominaalsesse SKPsse.

(21) Olenemata sellest, et avaliku sektori investeeringute osakaal SKPst on viimastel aastatel veidi suurenenud, ei ole avaliku sektori investeeringud jõudnud järele taristusse, haridusse, koolitusse ning rohe- ja digipöördesse tehtavate investeeringute vajadustele. Föderaaltasandi investeeringud on viimasel aastal langenud alla amortisatsioonitaseme, samal ajal kui netoinvesteeringud omavalitsuste tasandil on olnud viimase kahe aastakümne jooksul negatiivsed, mis on toonud kaasa osakapitali üldise vähenemise. Investeerimistakistused on endiselt alles. Erasektori investeeringud jäid 2023. aastal endiselt allapoole pandeemiaeelset taset. Eelkõige ei ole vähenenud erainvesteeringute kasutuselevõtuga seotud halduskoormus, eelkõige ulatuslikku dokumentatsiooni ja litsentse käsitlevate nõuete ning digiüleminekuga seotud puudujääkide tõttu. Ranged regulatiivsed standardid, piirkondadevahelised regulatiivsed erinevused ja pikad loamenetlused takistavad tootmis- ja innovatsioonisuutlikkuse suurendamist, eriti energia- ja ehitussektoris. Kuigi 2023. aastal valminud eluruumide arv püsis eelnenud aastaga samal tasemel, on investeeringud elamutesse viimase kolme aasta jooksul vähenenud eluasemenappusele vaatamata. Alternatiivsed rahastamisviisid, eelkõige kasvufirmade puhul, on piiratud. Väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) kulutused teadus- ja arendustegevusele on endiselt väikesed ning tehnoloogia levik on piiratud.

(22) Vananemise tõttu väheneb tööealine elanikkond, mis toob kaasa vanadussõltuvusmäära tõusu. Selle tulemusena võib eeldada, et üldised pensionikulud suurenevad. See tekitab märkimisväärse rahastamisvajaduse. Aastate jooksul on üha suuremat osa pensionikuludest rahastatud föderaalsete toetuste kaudu. Alates 2020. aastast on need moodustanud üle 100 miljardi euro aastas, mis on ligikaudu 23 % föderaalkulutuste kogusummast. Kui poliitikat ei muudeta, suureneb see summa eeldatavasti veelgi, mis piirab tootlike kulutuste tegemise ulatust. Tööandjapensionid ja kapitalipõhised erapensioniskeemid on jäänud alakasutatuks. Vaatamata jõupingutustele suurendada tööandjapensionide kasutamist (teine sammas), on kindlustuskate endiselt ligikaudu 54 %. Kavandatud „põlvkonnakapitali“ loomist, millega lisatakse kohustuslikku pensionisüsteemi kapitalipõhine element, rahastatakse valitsemissektori võlast ja seetõttu on pensionide kestlikkuse parandamise potentsiaal piiratud. Ehkki 55–64aastaste töötajate tööhõive määr on üks liidu kõrgemaid, on tegeliku pensioniea tõus viimastel aastatel mõnevõrra aeglustunud ning üle 65aastaste vanuserühma tööhõive näitajad jäävad parimate näitajatega liikmesriikidest maha. See on tingitud ka ennetähtaegselt pensionile jäämise võimalustest, mis suurendab veelgi survet pensionisüsteemi jätkusuutlikkusele.

(23) Optimaalne maksude kombinatsioon on kaasavama ja kestlikuma majanduskasvu ning konkurentsivõime tugevdamise võti. Saksamaa töötajad on silmitsi liidu suuruselt teise maksukiiluga. Kõrged maksud koos toetuste saamise sätetega vähendavad stiimuleid töötundide arvu suurendamiseks, eriti madalapalgaliste ja leibkonna teise palgasaaja puhul, kes on sageli naised, nagu näitab ka töötavate naiste väga suur osaajatöö osakaal. See pärsib tööjõu pakkumist ja süvendab olemasolevat tööjõupuudust. Lisaks on Saksamaa keskkonnamaksude osakaal alla liidu keskmise ja väheneb. Seevastu kehtib Saksamaal liidu üks kõrgemaid äriühingu tulumaksu määrasid, sealhulgas kohalik ettevõtlusmaks (*Gewerbesteuer*). Nende kombinatsioon kujutab endast keerukat ja läbipaistmatut maksusüsteemi. Hiljutised algatused amortisatsiooni käsitlevate sätete läbivaatamiseks ning teadus- ja arendustegevuse maksusoodustuste tõhustamiseks on kulutõhusad viisid investeerimisstiimulite laiendamiseks. Samal ajal võiks lihtsustada äriühingute maksustamise süsteemi, vähendades maksuvabastuste ulatust.

(24) Vastavalt määruse (EL) 2021/241 artikli 19 lõike 3 punktile b ja V lisa kriteeriumile 2.2 sisaldab taaste- ja vastupidavuskava ulatuslikke üksteist vastastikku tugevdavaid reforme ja investeeringuid, mis tuleb rakendada 2026. aastaks. Need reformid ja investeeringud peaksid aitama tulemuslikult käsitleda kõiki probleeme või märkimisväärset osa probleemidest, mis on kindlaks tehtud asjakohastes riigipõhistes soovitustes. Järele jäänud lühikese aja jooksul on oluline kiiresti jätkata taaste- ja vastupidavuskava, sealhulgas REPowerEU peatüki (kui see vastu võetakse) tulemuslikku rakendamist, et suurendada Saksamaa pikaajalist konkurentsivõimet rohe- ja digipöörde kaudu, tagades samal ajal sotsiaalse õigluse. Taaste- ja vastupidavuskavast tulenevate kohustuste täitmiseks 2026. aasta augustiks on oluline, et Saksamaa kiirendaks märkimisväärselt reformide ja investeeringute elluviimist, sealhulgas eraldades selle haldamiseks piisavalt vahendeid. REPowerEU peatüki kiire lisamine taaste- ja vastupidavuskavasse võimaldab rahastada täiendavaid reforme ja investeeringuid, et toetada Saksamaa ja liidu strateegilisi eesmärke energia ja rohepöörde vallas. Jätkuvalt on oluline süstemaatiliselt kaasata kohalikke ja

piirkondlikke omavalitsusi, sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi, et tagada laialdane isevastutus taaste- ja vastupidavuskava eduka rakendamise eest.

(25) Ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise osana vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/1060 ([20]) artiklile 18 peab Saksamaa 2025. aasta märtsiks läbi vaatama kõik Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF), Euroopa Sotsiaalfond+-ist (ESF+), Ühtekuuluvusfondist ja Õiglase Ülemineku Fondist (JTF) toetatavad programmid, võttes muu hulgas arvesse 2024. aasta riigipõhistes soovitustes ning riiklikus energia- ja kliimakavas kindlaks tehtud probleeme. Läbivaatamise tulemuste alusel eraldatakse lõplikult iga programmiga ette nähtud liidu rahastus. Saksamaa on teinud edusamme ühtekuuluvuspoliitika programmide ja Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamisel, kuid osa probleeme on jätkuvalt lahendamata. Tööhõives ja tööjõu tootlikkuses püsivad märkimisväärsed piirkondlikud erinevused, kuigi vähem arenenud piirkonnad on tööjõu tootlikkuse osas järk-järgult järele jõudmas. Väga oluline on kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist ja programmides kokku lepitud prioriteedid on jätkuvalt asjakohased. Haldussuutlikkuse suurendamiseks on tähtis eraldada ka piisavalt vahendeid ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamiseks ning edendada nende rakendamise eest vastutavate avaliku sektori asutuste moderniseerimist ja digiüleminekut. Erinevuste edasiseks vähendamiseks piirkondlikus konkurentsivõimes ja tööhõives on väga tähtis teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni suurendamine kõigis, eriti idapoolsetes piirkondades, ning hariduse ja koolituse toetamine rohe- ja digipöördest tulenevate raskustega toimetulekuks. See nõuab ka ühtekuuluvuspoliitika programmide rakendamist, et rohe- ja digipööre jätkuksid ka hästi toimivate sektoritega piirkondades. Ühtlasi on vaja jätkata roheinvesteeringuid energiatõhususse ja taastuvenergiasse, kliimamuutustega kohanemisse ja süsinikujalajälje vähendamisse. Ettevõtluse arendamine ja ettevõtete, eelkõige VKEde toetamine on jätkuvalt asjakohane. Prioriteediks on hariduse, koolituse ja elukestva õppe kvaliteet ja kaasavus, eelkõige ebasoodsas olukorras rühmade puhul, samuti aktiivne kaasamine ja tööalase konkurentsivõime parandamine. Saksamaa võiks kasutada ka ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2024/795 ([21]) loodud Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvormi algatust, et toetada elutähtsa tehnoloogia arendamist või tootmist digitehnoloogia, puhta ja ressursitõhusa tehnoloogia ning biotehnoloogia valdkonnas ning tegeleda tööjõu ja oskuste nappusega nendes sektorites.

(26) Lisaks taaste- ja vastupidavuskava ning muude liidu vahendite raames käsitletud majanduslikele ja sotsiaalsetele probleemidele seisab Saksamaa silmitsi veel mitme lahendamist vajava probleemiga, mis on seotud oskustööjõu nappuse ning digi- ja rohepöördega. Täiendavad investeeringud rohe- ja digipöördesse aitaksid vähendada ka investeeringute ja säästude lõhet.

(27) Kvalifitseeritud tööjõu nappus takistab majanduskasvu, investeeringuid ning rohe- ja digipööret. Umbes pooltel Saksamaa ettevõtetel on raskusi vabade töökohtade täitmisega isegi pikas perspektiivis. On oht, et oskuste nappus võib süveneda halvenevate haridustulemuste tõttu, eriti ebasoodsas olukorras olevate rühmade puhul, samuti koolist väljalangenute märkimisväärse arvu ja puudulike elementaarsete digioskuste tõttu. OECD rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi kohaselt on alasooritajate osakaal viimase kümne aasta jooksul peaaegu kahekordistunud – Saksamaal ei ole kümnest õpilasest ligikaudu kolmel matemaatikaoskuse miinimumtaset ning igal neljandal õpilasel lugemis- ja loodusteaduste oskuse miinimumtaset. Sotsiaal-majandusliku ja rändetausta mõju haridustulemustele suurenes veelgi. Saksamaal on ka koolist väljalangenute osakaal üks liidu suuremaid ja seda eriti välismaal sündinud õpilaste seas. Uus kümneaastane föderaal- ja liidumaade tasandi programm „Startchancen“, mis on suunatud peamiselt ebasoodsas olukorras olevatele õpilastele, on samm õiges suunas, kuid see hõlmab kuni 10 % Saksamaa koolidest. Saksa keele oskus on tõhusa õppimise ja kaasatuse võti, mis osutab intensiivse saksa keele õppimise tähtsusele, eriti õpilaste puhul, kus kodus räägitakse muid keeli. Vähemalt elementaarsete digioskustega täiskasvanuid oli 2023. aastal Saksamaal 52,2 %, mis on alla liidu keskmise (55,6 %), ja maha on jäänud eelkõige noored. Vaja on parandada põhioskuste õpetamist ja oskuste täiendamist madalama kvalifikatsiooniga inimeste ja

([20]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. juuni 2021. aasta määrus (EL) 2021/1060, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfond+, Ühtekuuluvusfondi, Õiglase Ülemineku Fondi ja Euroopa Merendus-, Kalandus- ja Vesiviljelusfondi kohta ning nende ja Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi, Sisejulgeolekufondi ning piirihalduse ja viisapoliitika rahastu suhtes kohaldatavad finantsreeglid (ELT L 231, 30.6.2021, lk 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. veebruari 2024. aasta määrus (EL) 2024/795, millega luuakse Euroopa strateegiliste tehnoloogiate platvorm (STEP) ja muudetakse direktiivi 2003/87/EÜ ning määrusi (EL) 2021/1058, (EL) 2021/1056, (EL) 2021/1057, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 223/2014, (EL) 2021/1060, (EL) 2021/523, (EL) 2021/695, (EL) 2021/697 ja (EL) 2021/241 (ELT L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

tööturu madalamal astmel olevate rändetaustaga inimeste puhul, et leevendada tööjõupuudust, eelkõige tervishoiu- ja pikaajalise hoolduse sektoris, ehituses, käsitöönduses ja teenustes. Oskusi saaks täiustada tööandjate ja koolitusasutuste vahelise koostöö tõhustamisega nii sektorite sees kui ka nende vahel ning suurema tuginemisega moodulitest koosnevatele või lühikestele kvalifikatsioonitsüklitele. Täiendavad jõupingutused haridustulemuste parandamiseks, eelkõige ebasoodsas olukorras olevate rühmade puhul, ja digioskuste tugevdamine on kvalifitseeritud töötajate suure nappuse leevendamisel keskse tähtsusega.

(28) Kuigi Saksamaa on teinud jõupingutusi avalike teenuste digitaliseerimise parandamiseks, on rakendamine endiselt aeglane, eelkõige ühtsete ja täielikult digitaalsete teenuste kasutuselevõtul omavalitsustes ja liidumaades (*Länder*). Saksamaa ei saavutanud oma õigusaktiga seatud riiklikuks tähtajaks (internetipõhise juurdepääsu seadus (*Onlinezugangsgesetz*), 2022. aasta lõpp) eesmärki tagada kõigi üldsusele ja ettevõtjatele mõeldud haldusteenuste digitaliseerimine. Riiklik õiguskontrollinõukogu (*Normenkontrollrat*) peab internetipõhise juurdepääsu seaduse rakendamist ebapiisavaks ja on kindlaks teinud, et prognoositav tööjõupuudus on oluline risk, juhul kui digiülemineku kaudu ei saavutata tõhususe kasvu. Vaatamata hiljuti tehtud edusammudele on koordineerimine ja koostöö eri haldustasandite vahel ebapiisav ning vastutus digitaliseeritud protsesside kasutuselevõtu eest näib olevat vähene. Komisjoni e-valitsuse võrdlusalusest nähtub, et Saksamaa ei saavuta ettenähtud tulemusi ka avaliku halduse *back office*'i digiüleminekul, mis jääb väljapoole internetipõhise juurdepääsu seaduse kohaldamisala. Üle 11 000 registri ajakohastamine ja ühendamine, mis moodustab osa Saksamaa taaste- ja vastupidavuskava järgmisest etapist, on digitaalse avaliku halduse peamine võimaldaja. Seni on aga tehtud vähe edusamme ja kulutused digitaalse avaliku halduse meetmetele on vähenenud.

(29) Kuigi Saksamaa on teinud suuri edusamme kiudoptiliste lairibaühenduste kasutuselevõtul, on riigi üldine kaetus (29,8 %) liidus endiselt eelviimasel kohal. Eriti märgatav on kiudoptiliste ühenduste (kaetud 25,6 % majapidamistest) ja väga suure läbilaskevõimega ühenduste (37,6 %) puudumine maapiirkondades. Katvuse puudujäägid kahjustavad konkurentsivõimet ja takistavad tootlikkuse kasvu, eriti VKEde puhul. Võrkude kasutuselevõtu raamtingimuste parandamine, näiteks avaliku sektori planeerimis- ja rakendamissuutlikkuse suurendamise kaudu, on ülitähtis, et kiirendada kiudoptiliste ühenduste levikut. Võrguga seotud eesmärkide saavutamine nõuab ka lubade taotlemise ja väljastamisega seotud haldusmenetluste parandamist ning alternatiivsete, vähem aeganõudvate paigaldusmeetodite standardimist. Saksamaa gigabitistrateegia jätkuv rakendamine võiks need probleemid lahendada ja võimaldada edasist arengut. Tuleks siiski pöörata tähelepanu riikliku sekkumise kavandamisele viisil, mis ei tõrju välja äriinvesteeringuid, suurendades näiteks nõudlust nappide inseneriressursside järele.

(30) Kliimaeesmärkide saavutamine nõuab täiendavaid jõupingutusi transpordisektori süsinikuheite vähendamisel. Transpordis ei ole iga-aastaseid riiklikke sektoripõhiseid heite-eesmärke saavutatud alates nende kehtestamisest, sealhulgas 2023. aastal. Lisaks oleks maanteetranspordi süsinikuheite vähendamisest palju abi, et täita Saksamaa jõupingutuste jagamise eesmärk vähendada 2030. aastaks heitkoguseid 50 % võrreldes 2005. aasta tasemega. Transpordisektoris suurenes energia lõpptarbimine 2023. aastal 6,3 %. Raudteevedude usaldusväärsuse ja kvaliteedi parandamine ning investeerimispuudujääkide ja -viivituste kõrvaldamine renoveerimisel, eelkõige kaubaveo puhul, aitaks suurendada nõudlust ühistranspordi järele ja vähendada liiklusummikuid. Raudteevõrgus uue liikluse jaoks piisava läbilaskevõime loomine nõuab märkimisväärseid investeeringuid.

(31) Pidades silmas euroala liikmesriikide majanduste tihedat seotust ning nende ühist panust majandus- ja rahaliidu toimimisse, soovitas nõukogu 2024. aastal euroala liikmesriikidel võtta meetmeid, sealhulgas oma taaste- ja vastupidavuskavade kaudu, et rakendada 2024. aasta euroala soovitust. Saksamaa puhul aitavad soovitused 1, 2 ja 3 rakendada esimest, teist, kolmandat ja neljandat 2024. aasta euroala käsitlevat soovitust.

(32) Võttes arvesse komisjoni põhjalikku analüüsi ja tasakaalustamatuste olemasolu käsitlevaid järeldusi, on määruse (EL) nr 1176/2011 artikli 6 alusel antud soovitus kajastatud soovituses 1. Soovituses 1 osutatud poliitikameetmed aitavad vähendada püsiva suure jooksevkonto ülejäägiga seotud haavatavust. Soovitused 2, 3 ja 4 aitavad kaasa soovituse 1 täitmisele, kui tegemist on suuremate investeeringutega. Soovituses 1 osutatud poliitikameetmed aitavad vähendada tasakaalustamatust ja rakendada 2024. aasta euroala käsitlevas soovituses sätestatud soovitusi kooskõlas põhjendusega 31,

SOOVITAB Saksamaal võtta 2024. ja 2025. aastal järgmisi meetmeid.

1. Esitada õigel ajal keskpika perioodi eelarve- ja struktuurikava. Piirata kooskõlas reformitud stabiilsuse ja kasvu pakti nõuetega netokulude ([22]) kasvu 2025. aastal määrani, mis on kooskõlas muu hulgas valitsemissektori võla usutavasse langustrendi viimisega keskpikas perspektiivis ja valitsemissektori eelarve puudujäägi hoidmisega allpool aluslepingus sätestatud kontrollväärtust 3 % SKPst. Suurendada avaliku sektori investeeringuid ja kõrvaldada takistused erasektori investeeringutelt, et parandada konkurentsivõimet. Suurendada eelarvepoliitilist manööverdamisruumi tootlike kulutuste puhul, sealhulgas reformides pensionisüsteemi esimese samba rahastuse poolt. Parandada kaasavama majanduskasvu ja kestliku konkurentsivõime tagamiseks maksusüsteemi, sealhulgas vähendades töötundide arvu kasvu takistavaid asjaolusid, eelkõige leibkonna teise palgasaaja puhul.

2. Kiirendada märkimisväärselt taaste- ja vastupidavuskava rakendamist (sealhulgas REPowerEU peatükk, kui see on vastu võetud), tagades reformide ja investeeringute lõpuleviimise 2026. aasta augustiks, ning kiirendada ühtekuuluvuspoliitika programmide elluviimist, eraldades muu hulgas piisavalt vahendeid taaste- ja vastupidavuskava ning ühtekuuluvuspoliitika programmide haldamiseks. Jätkata ühtekuuluvuspoliitika programmide vahehindamise raames keskendumist kokkulepitud prioriteetidele ja võtta samal ajal arvesse võimalusi, mida pakub Euroopa strateegilise tehnoloogia platvorm konkurentsivõime parandamiseks.

3. Leevendada kvalifitseeritud töötajate nappust, eelkõige tugevdades põhi- ja digioskusi ning parandades haridustulemusi, sealhulgas tõhustades sihipärase toetuse pakkumist ebasoodsas olukorras olevatele rühmadele. Kiirendada avaliku halduse digiüleminekut, suurendades muu hulgas digitaalsete avalike teenuste geograafilist katvust. Edendada veelgi väga suure läbilaskevõimega digitaalsete sidevõrkude kasutuselevõttu, hõlbustades muu hulgas erasektori investeerimisprojektide vajalikku elluviimist ja kaasates vajaduse korral avaliku sektori vahendeid.

4. Kiirendada transpordisektori süsinikuheite vähendamist, sealhulgas raudteevõrgu ajakohastamise kaudu.

Luxembourg, 21. oktoober 2024

Nõukogu nimel

eesistuja

NAGY I.

([22]) Vastavalt määruse (EL) 2024/1263 artikli 2 punktile 2 on netokulud valitsemissektori kulud, millest on maha arvatud intressikulud, kaalutlusõigusel põhinevad tulumeetmed, liidu programmidega seotud kulud, mis kaetakse täielikult liidu vahenditest saadava tuluga, riikide kulud liidu rahastatavate programmide kaasrahastamiseks, töötuskindlustushüvitiste kulude tsüklilised elemendid ning ühekordsed ja muud ajutised meetmed.